

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szállási Dezső)-utca 6.

Sárga veszedelem vagy falusi verekedés

Kína népszövetségi képviselője, Chach Finchu meghatalmazott miniszter az „elnyomott népek” brüsszeli kongresszusán olyan nyilatkozatot tett, amely dicsőségére válnék bármely európai diktátornak. „Négyszázmillió ember áll mögöttem,” — szavazta a világ legrosszebb diktátora, „ugy a fiatalok, mint az öregek, úgy az északiak, mint a déliek, egymás között lehetnek különbségek, de soha többé, egy tap alattnyi földet sem fogunk átengedni Kína ősi területéből idegeneknek”.

Ez a harcias tónus, amely hónapok óta az egész Európát rettegésben tartja, a valóságban nagyon szanalmas tényeket takar. Az egész mennyei birodalomból összesen legfeljebb százötven-kétszáz ezer ember áll fegyverben, a két hadsereg, amely városokat vesz be, várakat ostromol, kormányokat buktat és forradalmakat szervez, hasonlíthatatlanul kisebb, mint a világháború legjelentékenyebb expedíciós hadserege. Négyszázmillió emberből csak kétszáz ezer harcol, a százmilliók szervezetlen és öntudatlan tömege sokkal kevésbé tájékozott a kínai eseményekről, mint mi, akiket beláthatatlan távolság választ el a véres „világtörténelmi eseményektől”. Ha az arányszámokat nézzük, az egész kínai bonyodalom odahaza nem nagyobb jelentőségű, mintha nálunk tíz-husz ember összeverekedik valamilyen politikai összejövetelen, vagy választáson. Az ősi Kína, a nagy mozdulatlan, hatalmas birodalom nem remeg meg százezer katona lépteinek súlya alatt és az ideálok, amelyekért ezek a rajongók a vérüket ontják, még mindig olyan idegenek a felkelésen nagyszámú tömegek előtt, mint öt-száz esztendővel ezelőtt.

A frázisok azok, amelyek Európát megijesztették, amelyek Angliában nagyobb rémületet keltettek, mint az ujdonsült diktátorok hazájában. Ez az új, divatos retorika, amely vakmerően fenyegetőzik, a mely hatalmával dicsekedik és amely a hisztériára hajló, fel-

izgatott európai népek lelkében mindig csallhatatlanul frapáns hatást vált ki, a forradalmi Kína egyetlen fegyvere. — Anglia huszezer katonája, legmodernebb modellű hadihajói, tengeralattjárói és repülőgépei feltétlen győzelmet jelentenek a százezer rosszul felügyelt, zett kínai kulival szemben. — De Kína már kétségtelenül

megtanulta a modern idők legiélmetesebb fegyverét, a frázisokat. Ezek a diktátori nagyhangú kijelentések nem Kínának vannak szánva, hanem Európának, ennek a hisztériás és beteg földrésznek, amelynek ellenállóképességét teljesen felőrölték az évtizedek óta tartó háborúk és forradalmak izgalmai és amely minden erő-

teljesebb hangra rémülten rezzen össze. A sárga veszedelem ma sincs közelebb hozzánk, mint százestendővel ezelőtt. Az a kis verekedés, amit a mennyei birodalom rettentő arányaihoz képest az egész kínai mozgólódás jelent, nem felkeléssé, hanem komikussá tesz Kína modern diktátorának dialektikáját.

Világpolitikai bonyodalmak az amerikai petrolcun-források miatt

Amerika csapatai előnyomulnak Nicaraguában
Borah szenátor felszólalása egy zsidó gyűlésen

Az Egyesült Államok és Nicaragua közti konfliktus eredetét tudvalevően abban kell keresni, hogy

Amerika petrolcuntrösztje kizárólagosságot akar biztosítani magának a nicaraguai petrolcunmezőkön.

Mivel Nicaraguában forradalom van és Amerika petrolcuntrösztjei veszélyeztetve látják érdekeiket, Nicaragua területének egy részét megszállták amerikai csapatok.

Mint a Chicago Tribune párisi kiadása jelenti. Coolidge az Egyesült Államok elnöke, további lépéseket szándékozik tenni, hogy Amerika érdekeit Nicaraguában megvédje. Coolidge

az eddiginél nagyobb semleges zónát akar megteremtteni, hogy szükség esetén urrá válhasson a forradalom felett.

Később érkezett jelentések szerint

az amerikai csapatok az okkupációs zónát Leon Chinandega területére, valamint a corinto-managuai vonalba is kiterjesztették.

A múlt héten ez új terület megszállására 1600 tengerészt küldtek ki. Hivatalos kommuniké szerint

ez az intézkedés a nicaraguai kormánnyal egyetértésben történt.

Diaz, a nicaraguai köztársaság elnöke

ajánlatot tett az amerikai köztársaság követének támadó és védelmi szövetség megkötésére.

Érdekes, hogy amikor Amerika hivatalos körei petrolcuntrösztök érdekeinek képviseletében így

belegázolnak egy másik állam szuverenitásába,

ugyanakkor az Egyesült Államoknak kétségen kívül legsúlyosabb politikusa, a washingtoni szenátus külügyi bizottságának en-

ke: Borah szenátor az amerikai zsidók tegnapi értekezletén kijelentette, hogy

nem szabad a petrolcunnak döntő szerepet juttatni abban a politikában, amelyet az Egyesült-Államok kormánya, a közép- és délamerikai latin államokkal szemben folytat.

— Nem szabad megtörténni — mondotta Borah szenátor — hogy kis népektől külföldi érdekek megvédésének ürü-

gye alatt elrabolják természetli kincseiket; nem szabad rájuk új kormányzatot kényszeríteni.

Wise főrabbi ugyanezen az értekezleten kijelentette, hogy egyes európai államokban a zsidóüldözés megközelíti a pogrom fogalmát. Wise sajnálkozását fejezte ki azon, hogy az Egyesült-Államok kormánya a zsidóüldözések miatt nem tiltakozott a Népszövetség-nél.

A váradi lakók mozgalmá a lakbértörvény tervezete ellen

A nagyváradai Lakásbérleti Szövetsége országos mozgalmat indított a lakbértörvény tervezete ellen, amelyet nagyon veszedelmes, sok szenvedést okozó és hiábavaló kísérletnek tart az ország lakosainak százmillióival szemben. A Lakásbérleti Szövetsége kiáltványintézet Biharvármegye összes képviselőihez és szenátoraihoz, amelyben felhívják őket, hogy a törvényhozó testületben foglaljanak állást a sérelmes tervezet ellen. A kiáltvány többek között a következőket mondja:

Az igazságügyminiszter elkészítette az új lakástörvény tervezetét és néhány nap múlva a parlament asztalán lesz a törvényjavaslat, amelynek beemelési rendelkezései nemcsak, hogy felülmutatják a legszélsőségesebb háztulajdonosi kívánságokat, de a lakásoknak váratlan, minden előkészület nélküli felszabadításával az ország egész bérletársadalmát a legmegdöbbentőbb helyzetbe sodorja.

Az igazságügyminiszter abból a helyes és az ország bérletársadal-

ma által kívánt, általunk is sokszor hangsúlyozott gondolatból indult ki, hogy vissza kell térni a normális, békebeli állapotokra. A törvényjavaslat azonban ezt a gondolatot nem úgy valósítja meg, hogy megszünteti azokat az okokat, amelyek már 10 év óta nemcsak nálunk, hanem Európában majdnem valamennyi országában feltétlenül szükségessé tették a lakás kérdés kivételes szabályozását, hanem akként, mintha ezek az okok már teljesen megszűntek volna.

Nem tölözünk, ha azt állítjuk, hogy a tervezetnek mai alakjában való törvénybe iktatása egy nemzeti szerencsétlenséget jelentene.

Minden embernek joga van a levegőhöz, a kenyérhez, ép úgy a hajlékhoz is. Nem szabad tehát olyan törvényt hozni, ami az emberek millióit ettől a legfontosabb jogától megfosztja.

Szenátor, képviselő urak!

A törvényjavaslat a napokban kerül a szenátus és a kamara elé. Nagyvárad és Biharvármegye bérleti ezekben a válságos órákban Önökhöz fordulnak segítségért, mert hisszük, hogy nem hiába fejeztük ki bizalmunkat Önök iránt.

Dorian-filmszínház

Ma, kedden
HANS HEINZ EWERS regénye

A prágai diák

10 monumentális felvonásban

A főszerepben:
Conrad Veldt, Esz ernőzú
Agnes és Werner Krauss
Rendes helyárok

20 tagú férfi-kórus
Kedvezményes és szabadjegyek
érvényesek

A filharmonikusok „Bolond”-estje Március 1-én a Kereskedelmi Csarnokban

Egész évi komoly működés után egy este a csörgő sipkát öltik magukra derék Filharmonikusaink, hogy zenei persziflázssal, ragyogó ötletekkel és kedvdörög humorral örvendeztessék meg a váradi kulturaközönséget. Az a műsor, melyet az ideai táncos farsangzáró estélyükre állítottak össze, a farsang igazi felejthetetlen szenzációja lesz.

Farsang utolsó napján — március 1-én — fog lefolyni a nagyszerű mulatság a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben és az eddig még titokban tartott pompás műsor felől kiszivargott hírek nyomán máris hatalmas érdeklődés mutatkozik mindenfelé a mulatság iránt.

A filharmonikusok ideai bolond estje ezuttal is jelmezes lesz. Nem álarcos, csak jelmezes. Az estély jellege, amely a műsort is átlengeti, egy gyermek bál lesz: nők, férfiak, gyermek jelmezekben fognak megjelenni a Kereskedelmi Csarnok parkettjén. Ott lesz Molnár Ferenc Józsiája, továbbá Roszont Ferikó, Samuka, aki érdeklődik, továbbá Protzék zenei csodagyermek, ott lesznek a mai libuskák és pajzán bakfisok stb. A műsor egyik kiemelkedő száma egy művészi értékű komikus szimfónia, melyet a filharmonikusok hártyugombolós zenekara fog eljátszani a csecsemő Vomácska mester vezetésével.

A többi számok is hasonló zsánerűek, valamennyi nívós, de amellyel ötletes és fölöttébb mulattató.

Az estély szigorúan zártkörű, azon csak meghívottak vehetnek részt. A meghívók szétküldését a mai napon kezdi meg a rendezőség. Alkik véletlenül nem kapnának, szíveskedjenek címüket a Vidor-féle könyvkereskedésben (Bátár-épület) kitett ívre feljegyezni.

Bratianu első szabadelőadása

A volt liberális miniszterelnök érdekes megállapításai

A bukaresti előkelő társaság szenzációja ezekben a napokban az a szabadelőadás volt, amelyet Jonel Bratianu volt miniszterelnök, a liberális párt vezére tartott. Bratianu mindenki a legexkluzívabb természetű embernek ismeri, aki a parlamenten kívül csak a legritkább esetekben jelenik meg a nyilvánosság előtt, szerepelni pedig olyankor sem szokott. És most vállalkozott arra, hogy a bukaresti szabadegyetem egyik előadás-ciklusán ismerteti Románia történetét, külpolitikáját az 1877-es háborútól a berlini kongresszusig (1878).

Mint bukaresti tudósítónk írja, ez a nem mindennapi esemény megfelelő érdeklődést keltett. A liberális párt vezérének tagadhatatlan presztízse azt eredményezte, hogy az előadás helyéül szolgáló Ateneum-terem zsúfolásig megtelt: aktív és volt miniszterekkel, mindenféle párt ezerekkel, magasrangú birákkal, tanácskai és főleg elegáns nőkkel. Délután 6 órára volt kitűzve az előadás kezdete és pontosan ekkor feltűnt az egyik páholyban Mária királyné és Ileana hercegnő, akiket az egybegyűlt közönség megtapsolt. Par pillanatra mulva megjelent az emelvényen maga az előadó, Jonel Bratianu, akit szintén tapsal fogadott a közönség.

A lámpa batikernyője rózsaszínű fényt vetit a volt miniszterelnök arcára, aki így kezd:

— Kérem, bocsássák meg azokat a családokat, amiket kezdő létemre okozok majd önöknek... mert kezdő vagyok... igen kezdő ezzel az ősz hajjal... ez az első szabadelőadás, amelyet életemben tartok. Készültem ugyanis már egy előadásra, amikor a liceum harmadik osztályába jártam, de azt nem tartottam meg. Rendszerint csak akkor beszéltem, amikor kötelességem beszélni. Ez az első alkalom, amikor beszéltem anélkül, hogy köteles volnék rá.

Ezután belefog Jonel Bratianu az előadás lényegébe, nyugodtan ülve egy széken beszél a külpolitikáról, amelyet Romania a múlt század hetvenes éveiben a balkáni krízis kitérőstől a sanstefanoi békéig folytatott. Beszél Bratianu arról, hogy 1877 óta — amikor Károly királyt megkoronázták, — a dinasztia teljesen összeforrt a román néppel.

Bratianunak e szavainál a közönség feláll és a királyné páholya felé fordulva tapsol. A királyné pedig meghajítja magát, először az előadó felé, aztán a közönség felé. Bratianu is feláll a székről

és így állva mondja, hogy a király betegségi állapota szomorúságot jelentett az országnak, mert hiszen az uralkodó állapota az ország gondoskodásának tárgyát kell, hogy képezze; de örömet is jelentett, mert ekkor látszott igazán, mily szeretettel veszi körül az ország népe a dinasztia.

Az egybegyűlt közönség ekkor újból tapsol, majd Bratianu felveszi történelmi előadásának fonálát. Beszél Bratianu az orosz szovjetről és itt a tragikus körülmények közt elhunyt nagy német államférfiunak: Walte Rathenau-nak megállapítását idézi: a mai Oroszország ugyanaz, ami a tegnap

pi volt: a tegnap egy cári klikk kormányozta, a mai egy bolsevista klikk; ugyanaz a brutális kormányzás, amely a kifogásható eszközökkel, amelyek egyazon eredményre vezetnek.

Hét óra van. Az előadásra kitűzött idő lejárt. Bratianu beletéteztette jegyzeteibe és azt mondja, hogy nem akar a felséges asszony túrelmével visszaélni. A királyné azonban megkéri Bratianut, hogy csak folytassa előadását.

Ezután Bratianu Bismarckról beszél, akivel a berlini kongresszuson megismerkedett. Március 11-én folytatja előadását Bratianu a berlini kongresszusról.

Több mint száz kivégzés történt a sanghai ellenforradalomban

Sanghaiból jelentik, hogy az izgatók kivégzésének hatása alatt a bennszülöttek városrészeiben a nyugalom helyreállt.

Hivatalos jelentés szerint több mint száz kivégzés történt.

A véres fejeket kifüggesztették.

A vadállatok városa

A schönbrunni állatkert szenzációi

A schönbrunni állatkertnek olyan szenzációja van, amilyenre évek óta nem emlékeznek a bécsiek. Mig a születések száma az osztrák fővárosban egyre csökken, a schönbrunni állatkert lakói derékasan megteszik kötelességüket és csaknem naponként gyarapodik a legegzőtökusabb állatok száma. A családi események csaknem mindennaposokká váltak a legkülönbözőbb pavilonokban, úgy, hogy az igazgatóság kénytelen volt a legmodernebb szülési berendezésekről gondoskodni. Ez bizony néha nagyon súlyos gondokat okoz a vezetőségnek, mert a szerencsétlen szülés néha épen az állatkert legszebb és a mai körülmények között pótolhatatlan példányainak életét veszélyezteti.

Legutóbb is számos újszülöttet vezettek be az állatkert anyakönyvébe. Három kis medvét, egy antilopot, egy csodaszép és enni valóan bájos Shetlandponnyot. Szomorú esete volt azonban a Rosl néven ismert és becézett szegény kis népszerű zebraának, aki életével fizetett meg egy újszülött létrehozásáért.

Az igazgatóság minden figyelme és aggodalma azonban most a ragadozó állatok kezece körül összpontosul, ahol egy remek orosz-

lápár él meghitt és bensőségteljes családi életet. Az oroszánok nagy családi esemény előtt állanak és a kis oroszánbabának még ebben a hónapban meg kell érkeznie. Dr Antonius, az állatkert igazgatója a legnagyobb precizitással teszi meg a szükséges előkészületeket a nagy szenzációhoz. Tavaly ilyenkor ugyanis az a sajnálatos eset történt, hogy a csecsemő nemcsak halva született, hanem az édesanyja életét is komolyan veszélyeztette. Minthogy ma egy nőstény oroszán „piaci árá” meghaladja a kétszázmillió osztrák koronát, kétségtelen, hogy az aggodalom teljesen jogosult. Minthogy a szerencsétlenségek legnagyobb része arra vezethető vissza, hogy az állatok lakása sok kívánni valót hagy hátra, az igazgatóság elsősorban az oroszánanya kényelméről kíván gondoskodni. Ez annál is szükségesebbnek látszik, mert az oroszánok pavilonja már több, mint száz esztendő és így nem felel meg többé a modern idők követelményeinek. Az egész pavillont tehát át kell építeni, hogy az oroszán mama semmiben hiányt ne szenvedjen.

A ragadozó madarak tavaly kaptak egy új, kényelmes lakást, amelynek felépítése több, mint egy milliárd osztrák koronába került. Most kerül a sor a ragadozó állatokra, az oroszánokra, a tigrisekre, a párducokra és a medvékre. A ragadozó állatok otthona a legmodernebb lesz, amit csak el lehet képzelni. Valóságos új városrészt építenek számukra, széles és tágas utcákkal, kényelmes, jó levegőjű és megfelelő fekvéssel ellátott ketrecekkel, amelyek a város házai lesznek. A tervet szerint ez az új város anynyira modern és kényelmes lesz, hogy a lakásinséggel küzdő nyomortanyákban szinylődő bécsi polgárok nagyon is irigyelni fogják azokat a szerencsés lényeket, akiknek megadott az a sor, hogy vadállatok legyenek a schönbrunni állatkertben.

Apolló-mozgó

Extraszláger!

Extraszláger!

Ma és a következő napokon

NANTAS

OLA EMLÉK világhírű regénye. Egy szegény, törekvő ifjú magasba íve a karrierje 9 felvonásban.

A főszerepeket játsszák:

Lucienne Legraud, Donatien és Desjardius

BASILIDES

MARIA

ária- és dalestélye

FEBRUÁR

23

Szerda este

a Kath. Körben

Jegyek: 150, 120, 80,
70, 60, 50. lei.

Műsor:

I.

- a) **Händel**: Largo
- b) **Pergolose**: Nina (XVIII. század)
- c) **Paistelle**: In queste tombe (XIII. század)
Freundvoll und Leidvoll
Wonne des Wehmut
Die Ehre Gottes

Szünet

II.

- Brahms**: Immer leiser
Wenn du nur Zu-
weilen lächelst
- R. Strauss**: Im Herbst
- a) **Radnay**: Sójaj
- b) **Kodály**: Akkor szép az erdő
- c) " Kocsi, szekér
- d) **Bartók Béla**: Fekete föld
- e) " Asszonyok, asszonyok
- f) " Ha kimegyek

Bonyodalmak az „önkéntes” taxák körül

Az Estilap tegnapi számában megírtuk, hogy a Löblé-féle csőd tömeggondnoka fellebbezést nyújtott be a járásbírósnak határozata ellen, amelyvel a kitűzött árverést elhalasztották.

Ez a különben szimpla fellebbezés igen érdekes demonstrálásra adott alkalmat a legújabb életbeléptetett ügynevezett „önkéntes taxák” ellen. Ezeknek a taxáknak a fizetését — mint tudjuk — az igazságügyminiszter rendelte el a bíróságok nyomtatvány-szükségletének fedezése végett, arra való hivatkozással, hogy azok fizetését az ügyvédi kar maga ajánlotta fel. Hogy az ügyvédek miként véleked-

nek erről, azt bizonyítja a nagyváradai ügyvédi kamara választmányának legutóbbi ülése, amelyen tudvalevőleg erélyesen állást foglaltak a törvénytelen taxaszedés ellen. A kérdés most a Löblé-üggyel kapcsolatban vált ismét aktuálissá. Az említett fellebbezéssel kapcsolatban ugyanis

minimálisan öt és félezer, pesszimistákusz számítás szerint pedig 8300 lej taxát kellett volna fizetni.

A csődtömeggondnok azonban ennek a mindenképpen horribilis összegnek a lefizetését megtagadta, arra való hivatkozással, hogy idegen vagyronról

lévén szó, ő a taxát sem a maga pénzéből nem előlegezi, sem annak a kifizetéséért felelősséget nem vállal.

Nagyváradai bírói körökben különben az a vélemény, hogy a taxák szedése minden törvényes alapot nélkülöz. Különben maga a miniszteri rendelet „önkéntes” taxákról beszél, amiből az következik, hogy

annak fizetésére senki sem kötelezhető és annak le nem fizetése a peres eljárás sorsát nem befolyásolhatja.

A szóbanlevő fellebbezést különben — a taxa hiányában is — elfogadták.

Mr. Eduard Kent a váradai rendőrbírószágon

A londoni Old Bond Street-től a rendőrségi celláig

M. Eduard Kent, nem angol főúr, nem világhírű politikus, nem milliárdos köcsönök-közvetítő diszponense egy hatalmas angliai cégnek. Mr. Eduard Kent egy drámának a hőse, aki szerepét csöndben, föltűnés nélkül, de annál hatásosabban játszotta végig. A dráma szerzője maga az Élet és így magától érthető, hogy bonyodalmakban, fordulatokban és eseményekben, színesebb tragédiát a legkiválóbb színműíró fantáziája sem tudott elképzelni.

Tíz évvel ezelőtt Mr. Eduard Kent, a világ egyik leg-híresebb londoni férfidivat cégének igazgatója volt. Akkor természetesen még nem ismer-tem a nevét, ma találkoztam vele először a nagyváradai rendőrség büntetőbírószágonál, ahol a közveszélyes csavargók felett mondanak ítéletet. Így csak a tragédia utolsó felvonását volt alkalmam közvetlenül végignézni.

Egymásután hívták be a tornyomorz, zűlött külsejű csavargókat, akiket az éjszakai razzia, közismert nyomortanyákról szedtek föl. Egyformán szánsalomra méltó mind, valamennyi, szemükben valami megdermedt fájdalom fénye

csillog: rongyos, nyomorult életük tükrö.

Ahogy én nézem ezeket a tipikus elesett embereket, hirtelen egy név lüti meg a füleimet:

Mr. Eduard Kent!

A következő percben már a rendőrbíró előtt áll ennek a nemesen csengő angol névnek a viselője. Nem akarok hinni szememnek, újból és újból körülnézek, hát lehetséges, ez az az ember, aki rongyokba burkoltan áll előttünk, valóban ez lenne Mr. Kent? Nem, ez lehetetlen. Hiszen a többiek még ezerszer jobb impressziót keltenek. De sok idő nincs a tépelődésre, Mr. Eduard Kent, mert ő az, már beszél is és elmondja kálváriáját...

Szép tervek...

Előkelő angol nemesi család gyermeke vagyok, de szüleim szakítani akartak a merev tradíciókkal és praktikus pályára nevezték. Oxfordban voltam egyetemi hallgató, onnan világhírű ultra mentem, hogy tapasztalataimat még jobban kimélyítsem. A 900-as évek elején, mint huszonegy éves fiatal ember, telve életkedvvel és ambícióval tértem vissza Londonba. Egyik legnevesebb

cégnél hamarosan előkelő pozícióhoz jutottam. Előbb cégjegyző majd alig két évvel később igazgató lettem.

Páris—Montecarló.

Mr. Kent itt elhalgat és mintha víziói lennének üres tekintettel bámul maga elé, majd így folytatja:

— A jövődelmem mesébe illő volt. Elegáns világfi voltam, akinek ruhái fejedelmi cégektől az Old Bond Street-ről kerültek ki. Tén. Párisban, nyáron pedig Monte-Carló-ban töltöttem egy-egy hónapot. — Kötséges passziómra tellett bőven, nembeszéve apai és anyai örökségemről, amely akkor még érintetlen volt. Így ment ez sok-sok éven át, majd jött a világrengés és első közt voltam, akik hajóra szálltak, hogy a vágóhídra vigyék bőruket. Ott voltam Lüttich és Namur bombázásánál, magam is több ízben megsebesültem. Páris alatt egy német gránát balkezem fejét tőből leszakította. Nyomorék lettem és hosszú szenvedések után, amikor hazámba visszakérültem, már csak a temetőben akadtam rá szüleim sírjára...

Borzalmas vád...

A kastély, ahol szüleim laktak, teljesen ki volt fosztva. A cselédség közül csak az öreg komornyik maradt. Ő mondta el aztán, hogy szegény szüleimet egy borzalmas vád vitte a sirba. Amikor Páris alatt súlyosan megsérültem és hosszú heteken keresztül semmi hírt sem kaptak felőlem, azt kezdtek rebesgetni, hogy átszöktem a németekhez; akiknek fontos haditerveket adtam el. Nem tudták túlélni a borzalmas gyanúsítást és mindketten belepustultak a szenvedésbe.

Értéknélküli élet.

Itt kezdődött el életem valódi tragédiája. Mit ért már ne-

Kéthónapi fogház egy leharapott fülért

Pont a fülét (és pedig a jobbikat) harapta le Albu Flóra a barátjának: Porumb Nicolaenak. — Nem azért, mert a barátját szeretette, hanem azért, mert összeveszett vele, hát persze, hogy a lányért, a széltalálói korcsniban.

— Nem tagadom, kérem — vallott a bíróság előtt a harapós kedvű legény — leharaptam, össze is rágtam és aztán kiköptem.

Szerencsére, nem az egész fülről volt szó, úgy, hogy — (a tár-

gyaláson ezt is bebizonyították) — jutott is, maradt is. Dr. Faragó Sándor: a vérszomjas legény védeje, ezenkívül azzal is érvelt, hogy Albu Flóra nem tudta, mit csinál, hiszen részeg volt. Manca Constantin törvényszéki bíró két hónapi fogházbüntetésre ítélte a vádlót, aki az ítéletbe — igazságos ember lévén — bele is nyugodott. Elvégre két hónap egy darab barátifüleiért nem is olyan sok...

kem, hogy a hadbíróság tisztára mosta becsületemet. Nem volt többé értéke az életemnek. Idegennek éreztem magamat hazámban és amikor a fölmentő ítélet elhangzott, ott-hagyva mindent, száműztem magamat hazámból. Kevés pénzt vittem magammal és az hamarosan elfogyott. A kényelemhez szokott ember könnyelműségével pár hónap alatt nem maradt egy fontom se. — Láttam, hogy nincs menekvés és az élet keserű ízével szám-ban, zuhantam lefele a lejtőn.

Az elegáns világfiből dokkmunkás.

Mr. Kent megpihen egy percre, kuszált gondolatait sze-degeti rendbe és folytatja:

— Előbb Le Havreba men-tem, ahol dokkmunkás voltam. Éjszaka kellett dolgoznom, persze, hogy csonka karommal mehezen ment a munka. Fá-radt testemet alkohollal pró-báltam narkotizálni. Egy reggel talán korábban jöttem el vala-mivel: este a munkavezető ki-adta a könyvemet. Így vándoroltam éveken keresztül or-szágról-országra. Voltam min-den, de szenvedélyem, az al-kohol teljesen leromlott. El-vesztettem ítélőképességemet és most... most így nézek ki... az utca csavargója lett belőlem.

Mr. Eduard Kent elfárad, csüggedten néz jobbra-balra. Nem vár részvétet, nem kér semmi segítséget. A többi ha-jótörőttel együtt támoilyog to-vább: all is lost...

Berkes József.

Strogoff

Werne Gyula regénye

Művészi felvételek Majornál

Bul. Reg. Ferd. 12, Apolló-palota.
Olcsó árak! 3223

E. Faber, New-York

„Van Dyke“

ironja és gummija
világmarka!!

Romániai vezérképvislet
és lerakat:

SOMOGYI ÁKOS, ORADEA
Aradului 27.

A HÉT PÚPOS TORNYA

KALANDOS REGÉNY

Irtá: JESUS DE ARAGON

(51)

Spanyolból fordította: BALOGH BARNÁ

Bazilius dühösen verte öklével az ajtót. Mindhiába: a gondolatai-ba elmélyedt lapátoló zavartala-nul folytatta munkáját. A pupo-sok egy tömegbe verődve nyomul-tak előre az alagútban s lövéseik jégesőként kopogtak a sziklafalon.

— Vissza, csöcselék! — orditotta elébük a detektív mennydö-dögve.

Gentleman a szónoklásnál úgy látszik többre tartotta revolverét, mert olyan golyózápporral fogadta a puposokat, hogy azok hanyatt-homlok menekültek előbbi helyükre. Egyikük a poronjon ma-radt.

— Oda az utolsó golyonk is! — kiáltott fel Gentleman.

— S ez az átkozott táradhatatlan utazó füle botját se mozgatja — folytatta Bazilius. — Ugy vé-lem: hasztalan minden további el-lenállás; ellenségeink is fel van-nak fegyverkezve.

Mindnyájan a vasajtóhoz hu-zódtak; aggódó tekinteteket vetve a puposok egyre jobban közeledő falkáira.

— Vigyázat! — jegyezte meg az újságíró. — Már itt vannak Bará-taim, végünk van. Készüljünk a halálra.

A puposok, akik az: várták, hogy golyózápporral fogadják majd őket, mint az imént, örömköltésbe törtek ki, midőn barátaik kétség-beejtő helyzetét észrevették.

— Előrel! Előrel! Elfogyott a lö-szerük! — hallották izgatott kiál-tozásukat. S a puposok tömör csa-pata fenyegetően nyomult feléjük. Hajmeresztő volt ez a percl!

— Várjanak — lihegte Bazilius. — Próbáljuk meg egyesült erővel kifizeteni az ajtót.

— Kivetni sarkából egy vasaj-tó! Barátom, az ön eszé: elvette a remület — mondá Gentleman, verejtekező homlokát törülgetve.

— Mindegy — makacsodott Bazilius. — Ez az utolsó menedé-künk s meg kell kísérelnünk, akár-milyen lehetetlennek látszik.

S kezének egy intésére, mind-nyájan annak az embernek a két-ségbeesésével vetették vállukat az ajtónak, aki tudja, hogy már csak a lehetetlen menthe: meg.

Az ajtó engedett taszításuknak; még pedig oly vehemens erővel, hogy a tehetetlenség törvényének engedve, mind a négyen hanyat-homlok lezuhantak a tudali bar-langba.

Bazilius, aki egyik kezével: a homlokán nőtt dagánatot tapogat-va, legelsőnek tápázkodott fel a földről, azonnal megértette, hogy mért nyílt ki oly könnyedén az ajtó.

A fáradhatatlan utazó valószí-nűleg elfelejtette kulcsát is be-zárni, s a nedvesség még a roz-sda által tönkretett retesz mely Bazilius kopogtatásának nem en-gedett, most recsegeve-ropogva tört ketté.

Biztonságban érezvén magukat, végre szabadon lelekeztek. Már

éppen ideje volt; az alagút belse-jében felhangzottak a támadók léptei.

Gentleman s a detektív a vasaj-tónak rohantak, hogy vállakkal betámasszák.

— Ki jár itt? — kérdezte a buz-gó lapátoló, aki végre iélbehagyta munkáját s haragosan szettekin-tett a betolakodó jövevények között. Bazilius eléje lépett.

— Mi vagyunk, kedves utazóm, az ön jóbarátai, akik a puposok támadása elől menekültünk.

— Gyorsan! Gyorsan! Mondja meg, hol van a kulcs, különben betörnek a barlangba! — kiáltotta Gentleman izgatottan.

— Uram! — felelte a fáradha-tatlan utazó bosszusan, miközben egy falban rejtő emeltyűre tette a kezét. — Hogy mer ön az én há-zamban rendelkezni?

— Hagyja máskorra ezt az érzé-kenykedést, barátom; jobb lesz ha a mindnyájunkat fenyegető, közös veszedelemre gondol — válaszolta Gentleman, vállát a vasajtónak vetve, amelyen már áthangzott a puposok hangos beszéde.

— Menjenek onnan! — kiáltotta a kékszeműveges tudós kétség-beejtő hidegvérrel. — Ez az ajtó mindenki előtt nyitva áll.

Gentleman s a detektív minden ellenvetés nélkül engedelmesked-tek. Olyan nyugodtság s olyan ön-tudatos energia csengett az utazó hangjában, hogy vad üldözőik min-den pillanatban várható betörésé-nek ellenére, egyikük sem mert ellenkezni.

— Üljenek le egy percre bará-taim — szólt a táradhatatlan uta-zó mézédés hangon, kezével ala-csony kőpadra mutatva. Rendki-vül örültek, hogy szabadon látha-tom, Mantua ur. Nem is képzelik mily retentő aggodalmat álltam ki önök miatt: egy óriási fontos-sá-gu felfedezés azonban teljesen el-felejtette velem személyüket. A tudomány az első barátaim. Bol-dog vagyok, hogy végre itt van-nak: önök erősek és nagy segíse-genre lesznek az a-sznál. Meg-fogják velem osztani egy rég vita-tott archológiai rejtély felfedezésé-nek dicsőségét!

Bazilius meg volt győződve róla, hogy a fáradhatatlan utazó már végelegesen megbabondult, nyugod-tan beszélgetett velük egy nyitott ajtó mellett, ahonnan bármelyik pillanatban rájuk törhetett a ve-szedelény. A többiek nem is törő-dtek vele; lélekzefojtva figyelték az ajtó mögül fölhangzó szavakat.

A puposok nagyon dühösek vol-tak Tisztán hallatszottak taná-s-kozásuk utolsó szavai:

— Erre menekültek — mondta egy hang. — Gyertek, nyitva van az ajtó...

(Folyt. köv.)

Koldusbáró
operettujdonság

Heyman szinkör

Kedd: Koldusbáró. Slágersorozat 11. Főszerepben Josif és Rudolf Schildkraut.

Szerda: Koldusbáró. Slágersorozat 11. Josif és Rudolf Schildkraut a főszerepekben.

Csütörtök: Koldusbáró. Josif és Rudolf Schildkraut. Slágersorozat 11. szám.

Péntek: Koldusbáró. Josif és Rudolf Schildkraut.

MOZI

— Conrad Veidt, a legkiválóbb európai filmszínész játsza a főszerepet a Dorian-Film-színházban színpad kerülető „Prágai diák” című 10 felvo-násos, monumentális filmben, amely Hans Heinz Ewers misztikus és fantasztikus regénye után készült. Eszterházy Ágnes és Werner Krauss játszá a háborzongató és rejtélyes film többi főszerepeit. A film hatását emeli a husz tagu férfi kórus, amely diák dalokat és borsdalokat énekel. Az előadá-sok 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Kedvezményes és szabadje-gyek érvényesek. Jön: John Gilbertnek, a legszebb férfinak legérdekesebb filme, a „Halot-tak parádéja.”

— Nantas. Zola Emil remek-művet alkotott meg akkor, amikor Nantasnak, a szegény, de törekvő ifjúnak élettörténe-tét írta meg. A nyomor, a két-ségbeesés széléről rántotta őt vissza az Erő nagy hatalma, a mely buzdítást, reményt nyuj-tott neki, s házassága révén álma valóra válik, Franciaor-szág pénzügyminiszteri szé-kébe kerül. Amde akkor, ami-kor a mindennapi élet nyo-masztó gondjaitól megszaba-dult, ennél súlyosabb gondo-kat vett magára, felesége, kit szíve minden dobbanásával imádott, benne csak a kalmárt áttá, kit megvásároltak s a érinek a legkisebb jogokat sem adta meg. Most volt igazán kétségbeesve, s már-már az öngyikossá-g gondolatával fog-lalkozott, amikor felesége fel-ismerte férjében azt a mérhe-tetlen nagy szerelmet, mely-vel őt körülvette, s visszatart-ta e kétségbeesett lépéstől. — Roppant izgalmas cselekménye a legszeleesebb érdeklődésre kell számíton. Egy erős tár-sadalmi dráma, amit csakis egy Zola hatalmas iantáziája tud kigondolni és papírra vetni. A rendezés elsőrangú, a színé-szek a szépséges Lucienne Legrand a férfiasan szép és te-hetséges Donatien és Desjar-dius, akit már a „Rejtelmek házából” ismerünk, a legjob-bat nyújtják. Az Apolló mozgó-ma mutatja be e grandiózus filmet.

Szerdán,
23-án este
9 órakor

BASILIDES

a Katholikus Körben
Jegyek
a Hegedüs Hirliaprodában

Galambok a nyitott vagonban

A galambok tulajdonképpen nem is a vagonban, hanem egy kolozsvári laptársunk hasábjain jelentek meg. Nem is tudtuk, hogy miképpen kerülnek a galambok a nyitott vagonba, amikor a minap a következő szennációt jelentő közleményv kellettette föl a figyelmünket:

Szabad a galambok kivitele

A kereskedelemügyi miniszter a galambterjesztés fokozása érdekében megengedte a galamboknak nyitott vagonokban külföldre való szállítását.

Hogy kerül a galamb a nyitott vagonba? Azaz, ha már belekerül, hogyan, hogy nem repül ki belőle? Ilyen és hasonló kérdéseken törünk a fejünket, amikor egy szakember felvilágosított arról, hogy a galamb ezuttal nem is galamb, hanem — kacsa. Sőt, (hogy egész precíz legyünk) még csak nem is kacsa, hanem egyszerűen — kukorica a galamb.

Tudnivaló ugyanis, hogy a román a galambot is, meg a kukoricát is ugyanazzal a „porumb” szóval jelöli meg. Már most érdemes laptársunk fordítója — nem lévén közgazdász — galambot látott ott, ahol tulajdonképpen kukorica szerepelt. Így lett kacsa a galambból, vagy ha úgy tetszik, galamb a kukoricából...

MUNKÁSHIREK

Szabómunkások 24-én, csütörtök este 7 órai kezdettel taggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Folyó hó 26-án, szombaton este 7 órai kezdettel tartja a Munkás Otthon Egyesület rendes évi közgyűlését.

Építőmunkások 27-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel tartják közgyűlésüket. Minden tag feltétlenül megjelenését kéri a vezetőség.

Bőripari munkások március 1-én kedden este 7 órai kezdettel tartják közgyűlésüket a Munkás Otthonban.

— Igaz-e Annus, te azt mondtad rólam, hogy ráncos az arcom?

— Én? Hogy mondtam volna? Hiszen én olyan rövidlátó vagyok, hogy a szeplődöt sem látom!

Kiirtotta családját egy gróf, mert félt a nyomortól

— Agyonlőtte feleségét, fiát és önmagát —

Bologna, február 20.

Bolognában olyan tragédia játszódott le, mint egy sötét középkori drámanak utolsó jelenete: Conte Giorgio Tubertini, a legregibb és legismertebb olasz főúri családok egyikének feje, vadászfegyverével agyonlőtte a feleségét és a fiát, azután ugyanazzal a fegyverrel kiirtotta a maga életét is.

Gróf Giorgio Tubertini egyike volt Bologna legismertebb és legelőkelőbb férfiainak. Családjá évszázadok óta él Bolognában, mindenkor szerepet vitt a város történetében és azok közé a patricius családok közé sorakozott, amelyek mindenkor jólétnek örvendtek.

Ahogy multak az idők, úgy léptek az olasz mánáscsaládok sarjai is különböző polgári pályákra és Giorgio Tubertini, aki ügyvédi oklevelet szerzett magának, közjegyző lett Bolognában. Igen keresett irodája volt s így a nagy család jólétnek örvendett. A grófnak nem volt más különösebb szenvedélye, mint a vadászat s egyike volt a legismertebb és leghíresebb olasz vadászoknak. A bolognai vadásztársaság is őt választotta elnökének s sokáig a célzó ró sportot is nagy szeretettel űzte a Conte.

A Tubertini-család régi ősi palotáját még atyja adta el, a gróf pedig, amikor husz esztendővel ezelőtt megházasodott, a város villa negyedében vásárolt egy kisebb magánpalotát s itt élt. Vagyona leginkább ingatlanokban volt és számos bolognai bérháznak, valamint néhány villának jövedelmét is élvezte a közjegyző.

A romló gazdasági viszonyok, talán a politikai helyzet is oka volt annak, hogy Tubertini közjegyző irodája az utolsó időkben kissé lehanyatlott.

Felesége Mária Angeletti volt. Enrico Angelettinek, a bolognai egyetem híres sebészprofesszorának nővére, egyetlen fiuk, Gualtiero pedig most töltötte be a tizennyolcadik évét s az ifjut az imolai mezőgazdasági akadémiára küldte apja, hogy ott agrár tanulmányokat folytasson.

Gróf Tubertini minden öröme fia volt s

legnagyobb boldogságának azt tekintette, ha Gualtieroval vadászni mehetett.

Már kisgyermekkorában magával

vitte cserkészéseire a fiát és különösen örült annak, amikor tegnap este a fiu hazaérkezett, hogy szünidőt kapván, egy-két napot szülei társaságában töltsön. Az apa és a fiu meg is beszéltek, hogy vadászatra indulnak s az apa a fiát bizta meg azzal, hogy a fegyvereket készíttse el és a szükséges golyókat is hozza rendbe.

Délben egy órakor ebédelni tilt a család s ebéd közben jókedvűen beszélgettek. Az apa nemrég töltötte be az ötvenedik esztendőjét, felesége negyvenkétéves volt s arról folyt a szóbeszéd, hogy mihelyt a fiu elvégzi mezőgazdasági tanulmányait, az apa egyáltalán abbahagyja a közjegyzői gyakorlat folytatását.

A beszélgetés erről folyt az ebéd közben s miközben a szobalány hozta az ételeket, az apa elkezdett ellentmondani annak a tervnek, amelyet a családi körben már sokszor megbeszéltek.

— Nyomor és szegénység vár reánk,

— mondta — mert a viszonyok egyre inkább rosszakká lesznek. Ma sem volt egyetlen ügyfél sem az irodában. Miből fogunk megélni? Mire megöregszünk, koldulni mehetünk.

Az asszony mosolyogva igyekezett elűzni férjének sötétlátását.

— Ugyan kérlek, — mondta — hiszen a házbérjöveteleinkből és a vagyonunkból is megélhetünk.

— De nem úgy, ahogy Tubertini grófhhoz illik. Mi lesz a fiamból? Elmehet ispánnak valamilyen urhoz. Mi lesz belőlünk! Senkik és semmik vagyunk ebben a vá-

rosban, ahol egykor urak voltunk. Senki sem törődik már velem.

Az anya és a fiu megnyugtatón igyekeztek az apát, aki közben fölállott s eltávozott a szobából. A szobalány is kiment s azt hitték, hogy a gróf pihenni ért. Az anya és a fiu még csak egy-két pillanattig beszélgethettek, amikor

hirtelen föl pattant az ajtó s a gróf, kezében vadászfegyverrel, megjelent ott s célzásra emelte a fegyvert.

Mindketten rémülten látták, hogy az apa szeme vad tűzben ég s a fiu anélkül, hogy egy szót szólott volna, az apára vetette magát. Ez azonban egyetlen mozdulattal elhárította magát a fiut és kilődött az ajtón. Ugyanebben a pillanatban lövése emelte fegyverét és elsütvén a ravaszt,

a golyó homlokán találta az asszonyt, aki szó nélkül összerogyott.

A fiu ekkor a villa emeletén lévő szobájába rohant, hogy segítségért kiáltson, de hirtelen itt is fölhárult az ajtó s

az apa az ablaknál álló fiut egyetlen lövéssel lelőtte.

A lövésekre a cselédség is fölröhang, de mire a léposon fölértek,

már a harmadik lövés is eldőrdült és Tubertini gróf is holtan terült el a fia szobájában.

A lövések zajára és a cselédség lármájára a szomszédos villák egyikéből rögtön megérkezett Angeletti professzor, az asszony testvére, aki már csak a három holttestet találta.

Kirabolta az irodát a parasztiuból lett írnok-jelölt

Jómódu ákosi parasztszülők gyermeke Vicar József. A fiatal, 19 éves parasztfiu egy szép napon megunt a mezői munkát és elhatározta, hogy felcsap „úr”-nak. Elment az árkosi jegyzőhöz előadta, hogy ő bizony díjnak akar lenni és ezért beállana a jegyző irodájába, amíg ezt az uri mesterséget betanulja. A jegyző egy kis íráspróba után alkalmazta a fiut, aki idők során megbízható munkaerőnek bizonyult, úgy, hogy a jegyző távollétében már az irodát is rá lehetett bízni.

Február 10-én a jegyzőnek dolga akadt Váradon és éjjel, mikor hazaérkezett, furcsa meglepetésben volt része. Az iroda egyik szekrényét, amelyben a marhájárlatok után befolyt pénzek voltak, feltörve találta és a szekrényből hiányzott a pénz. A szekrény mellett egy papiros feküdt, amelyen gépirással a következő fenyegető sorok állottak:

— Én fosztottam ki a pénztárt. Ha feljelentést teszel ellenem, úgy rablóbandám-

mal, amelyet egy éve megszervezttem, eljövök a bihari hegyekből és kiirtalak téged is, a családat is.

Alkírást a levélben nem volt, ellenben a parasztleánynek nyoma veszett. A jegyző, minthogy alapos gyanúja volt, hogy a betörést Vicar József követte el, feljelentést tett ellene a csendőrségen. A csendőrség pár napi bujkálása után fogta el a fiut és beszálítottotta az ügyészség fogházába. Betöréses lopás címén indult meg ellene az eljárás és tegnap Mitescu vizsgálóbíró elrendelte letartóztatását.

TÖKE ÉS MUNKA

Sidney Webb-et, a híres angol közgazdászt egy társaságban megkérték, hogy a lehető legrövidebben határozza meg, mi a különbség a tőke és a munka között.

— tegyük fel, — mondotta Webb az egyik kíváncsi úrnak, — hogy ön száz fontot kölcsönöz nekem. Ez ugyebár tőke? — Igen, ez tőke. De most már mi a munka?

— Munka az a fáradtság, amelybe önnek kerülni fog, hogy a tőkétől tőlem visszaszerezze.

Heyman-szinkör

OPERETT-UJDONSÁG

KOLDUSBÁRÓ

Főszerepben: JOSIF SCHILDKRAUT
a legkönnyelműbb báró, de a legszebb férfi
RUDOLF SCILDKRAUT
a legmulatságosabb báró papa
Kiegészített zenekar! Rendes helyárak!

Strogoff

mindenkit elragadtat

Buz az ebédnél szörnyű-kőve meséli a feleségének:

— Képzeld, micsoda borzalmas szerencsétlenség történt Fuxéknál. Fuxné petroleummal mosta a haját s a petroleumot véletlenül kiöntötte egy 50 ezer leles perzsaszőnyegre. Később a kis Adolf gyufával játszott a szőnyegen, az meggyújtott és úgy összeégette Adolfit, hogy rögtön meghalt. Mi or Fuxné ezt megátá, fájdalmában leugrott a negyedik emeletről. Fox épp akkor jött haza és kétségbeesésében revolvert fogott és agyonlőtte magát. Mit szólsz ehhez az irtózálos tragédiahoz?

Buxné elgondolkozva feleli:
— Én nem hiszem, hogy Fuxéknak egy 50 ezer leles perzsaszőnyegük lehet volna.

Koldusbáró

slágersorozat 11.

Színház

Heti műsor

Kedd délután fél 5-kor: Cirkuszhercegnő. (76.)

Szerda este 8 órakor: Cirkuszhercegnő. C bérlet. (77.)

Csütörtök este 8 órakor: Cirkuszhercegnő. A bérlet. (78.)

Péntek este 8 órakor: Cirkuszhercegnő. B bérlet. (79.)

Szombat délután fél 4-kor: Játék a kastélyban, mérsékelt helyárakkal. (80.)

Vasárnap délután fél 3-kor: Orfeusz a pokolban. (81.)

Vasárnap délután fél 6-kor: Liliom. Mérsékelt helyárak. (82.)

Vasárnap este fél 9-kor: Cirkuszhercegnő. (83.)

Hétfő este 8 órakor: Cirkuszhercegnő. (84.)

— Ma, kedd délután Cirkuszhercegnő. Az estéről-estére fokozódó siker mellett játszott Cirkuszhercegnő ma, kedden kivételesen délután fél öt órai kezdettel fog színre kerülni.

— Szombat délután fél 4 órakor: Játék a kastélyban. Molnár Ferenc vezírhíri vígjátéka kerül ismét színre. Az előadás mérsékelt helyáru.

— Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel az Orfeusz a pokolban. Ofienbach egyik igaz mesterműve. — Fél 6 órai kezdettel, Liliom, egy csirkefogó élete és halála, Molnár Ferenc e legpoétikusabb műve kerül színre mérsékelt helyárak mellett G. Polgár Mariskával Juli szerepében, a címszerepet Gróf László játsza.

Jön: Strogoff!

— Hol született flacskám?
— Én nem születtem, bácsi. Nekem mostoha mamám van!

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	Tegnap				Ma	
	-es nyit. után		-ös zár. után		nyit. előtt	
Pengő	29.70	29.50	29.50	29.30	29.50	29.30
Dollár	170.—	169.—	169.—	167.50	69.—	167.50
Cseh korona	5.08	4.98	4.98	4.94	4.98	4.94
Szváci frank	32.50	32.30	32.30	32.10	32.30	32.10
Osztrák shilling	23.80	23.65	23.65	23.50	23.65	23.50
Francia frank	6.65	6.60	6.60	6.50	6.60	6.50
Angol font	820.—	816.—	816.—	808.—	816.—	808.—
Olasz líra	7.50	7.40	7.40	7.35	7.40	7.35

Strogoff Mihály

világszláger szenzáció

Mosjoukin N. Kovankó

* A svéd király a pápánál. Rómából jelentik: A pápa tegnap kihallgatáson fogadta a svéd királyt.

Jön: Strogoff!

* A farsang zenei szenzációja: Halga Linkberg svéd csodaénekes másfélméteres Forley hangjával, felőpte a Filharmónikusok „Bo.ond“-estjén.

* Keszler Gyula temetése. Ma délelőtt 10 órakor kísérték utolsó útjára a tragikus hirtelenséggel elhunyt Keszler Gyulát, az Astoria kávéház társtulajdonosát. A gyászháznál az elhunyt jóbarátai és a váradi kávéások testülete összes tagjai megjelentek, hogy részvételükkel a család és hozzátartozók mérsékelt fájdalommal enyhítsenek.

Koldusbáró

énekszámokkal

* A biharmegyei és nagyváradi Orvos-, Gyógyszerész- és Természettudományi Egyesület f. hó 23-án, szerdán délután 6 órakor a Zsidó Lyceum disztermében referáló előadást tart a Psychoanalysis jelenlegi állásáról.

Jön: Strogoff!

? Sonore ?

* A legújabb tengeralattjáró. Rómából jelentik: Speziában tegnap az Ansaldo-hajógyárból vízre bocsátották az új olasz búvárhajó-típus első tengeralattjáróját, amely száz méternyire tud aláereszkedni, 1400 tonna vizet szorít ki helyéből, 87 méter hosszú és hat torpedóalanszírozó csöve van.

Strogoff

szenzáció

* A farsang zenei szenzációja: Halga Linkberg svéd csodaénekes másfélméteres Forley hangjával, felőpte a Filharmónikusok „Bo.ond“-estjén.

* Orvosi hír. Dr Geist Renée orvosnő, nőgyógyász és dr Markovits Ignác orvos hazaérkeztek és rendeléseiket Str. Ep. Pavel 7. sz. alatt újra megkezdték. Telefon 3—22.

* A farsang zenei szenzációja: Halga Linkberg svéd csodaénekes másfélméteres Forley hangjával, felőpte a Filharmónikusok „Bo.ond“-estjén.

* Minden rendű és rangú hölgy jó és figyelmes kiszolgálásban részesül Kovács Sándornénál (N. Irgasztételep), hol a legjobb, legkényelmesebb egészségi, legpraktikusabb toaletti eszközök rendelhetők. 1

Jön: Strogoff!

* Házalóbol d. llárkirály. Huszonöt évvel ezelőtt, 1902-ben, kivándorolt Oroszországból Newyorkba egy Rubel Sámuel nevű szegény ember. Azzal tartotta el ott magát és népes családját, hogy jéggel és szénrel házalt. Jó foglalkozást választott magának. Most irják az amerikai lapok, hogy Rubel Sámuel úr Newyorkban szén- és jégkereskedelmi társulatot alapított huszonöt millió dollár alaptőkével. Az új konszern kétezer munkást foglalkoztat. Emők Mister Rubel, alelnökei az amerikai pénzügyvilág legelőkelőbb emberei közül valók.

* A világ legöregebb asszonya. Annak lehet mondani azt a nagykorú nőt, ki a felvidéken megjelenő Szlovák híradása szerint minap érkezett Lengyelországra. Ez az asszony, oszmányai szerint 133 éves. 1794-ben született a pozsonymegyei Gajaron, tizenöt éves korában feleségül ment egy örmesterhez s vele együtt Gajára került. Ott élt 117 évig. De 10 hónap mind elhaltak mellőle s most a sziléziai Freistadtban lévő rokonaihoz költözött. Nyolcvan évvel ezelőtt jutott özvegyiségre. A matuzsálemi asszonynak alig van ősz haja, beszélőképesége teljes.

* A szőlő trágyázásáról ír a Növényvédelem és Kertészet. Ismereti a diszcserek helyes metszését a gyümölcsfák átoltását, az őszibarack metszését, a különféle földmunkákat, a szőlőklórózis gyógyítását. Részletezi a gyümölcsfák téli védelmét, a hernyófészkekirtását, a tulipán és rózsabetegségeit, málna téli metszését. Kitér a különféle oltásokra, a gyümölcsfák karózására, a fagyosan érkezett gyümölcsfaoltványok kezelésére, a termőrétegek felismerésére, a konyhakerti növények vetési idejére, a melegágyi magvetésre, a rózsák ültetésére és metszésére, a szobafenyő, kezelésére, a melegágy hibáira stb. A dusan illusztrált szaklapból egy izben e lapra való hivatkozással mutatóványszámot díjtalanul küld a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Rákóczi-ut 51. szám, IV. 5.)

Vixumot

Telefon **utlevélre**
453 a Hegedűs
Hírlapirodába kértén

Megjött a legújabb 1927. típusu

D-RAD

a közismert 500 ccm., 10 HP

Motorkerékpár

Képviselő és egyedárusító

AUTOCOMMERCE

Palatul Vulturul Negru — Fekete Sas-palota

A iorrongó Kelet

Bombayból jelentik:

A sziknek és mohamedánok között tegnap véres összecsapás volt, amely egész éjjel tartott.

Végül is a rendőrség kénytelen volt beavatkozni és fegyverét is használni. Három ember meghalt, huszonhárom megsebesült.

A Leszámítolóbankszámadása

Március 5-én déli 12 órakor tartja ezidei évi rendes közgyűlését a Nagyvárad Leszámítolóbanksz. r. t., hogy beszámoljon az elmúlt üzleti évigyelemeltő eredményeiről.

A Leszámítolóbanksz, amely az egészséges üzleti vállalkozások jóindulatú támogatója, de kihegyezéseiben fölöttebb óvatos, több mint harmincmillió betétet kezel a múlt évben és alapjainak megfelelő tartálékoltása után egymillióegyszázezer lelt megvaladót tiszta jövedelmet ért el.

Az üzleti eredmény a körültekintő vezetésnek és Klein Andor vezérigazgató agilitásának értékes bizonyítéka.

Ingyen

hangversenyjegyek

A Hegedűs Kölcsonkönyvtár előfizetői részére

A Hegedűs hírlapiroda kölcsönkönyvtára a holnapi Bazilideszhangverseny rendezőségével megállapodást létesített, amely szerint a Hegedűs Kölcsonkönyvtár minden előfizetője a megállapított jegyárakból 30 százalékos engedményt élvez.

Aki két jegyet vesz, az teljesen díjtanul kapja a harmadik jegyet.

Ezt a kedvezményt az ujonnan belépő tagok is élvezhetik.

A kedvezményes jegyek váltásához a Hegedűs hírlapiroda kölcsönkönyvtárának igazolványa szükséges.

Helyárak:
150 (előfizetőnek 105) lei;
120 (előfizetőnek 84) lei;
80 (előfizetőnek 56) lei;
60 (előfizetőnek 42) lei;
50 (előfizetőnek 35) lei.

A kedvezményes, illetve ingyenes hangversenyjegyek szerda délig vehetők át a Hegedűs hírlapirodában.

* Mikor a rabbi kiátkozza a futballistákat. Egy igen érdekes hírt közöl egy varsói jelentés a Radom melletti Smolen községből, ahol a lakosságának 90 százaléka ó-hitű zsidó. A hitközség főrabija ugyanis megtudta, hogy a falu ifjusága futballlegységet alakított. — Erre iszonyu dühbe gurult és az aranyifjuságot eltiltotta a futballtól. A fiatalság azonban nem vette figyelembe az öreg rabbi figyelmeztetését és a legnagyobb élvezettel tovább futballozott. Erre a rabbi az összes futballistákat és az egyesületet kiátkozta. Hogy ezután mi lesz a smoleni zsidó futballlegységgel, arról nincs hír.

A váradi leányok réme a rendőrségen

Besztercéről állítottak elő a veszedelmes leánykereskedőnt

A nagyváradi rendőrségnek tegnap óta újabb vendége Nyéki Zoltánné, a hírhedt besztercei mulatóhely tulajdonosa, aki Nagyváradról indult el üzleti útjára és még most is számos expozitúrája, közvetítője, ügynöke van ebben a városban. Zug lacikonyhások, városvégi bodegások, állásnélküli pincérek szállítják Nyéki Zoltánné számára a legkeresettebb „árut” a fiatal, tapasztalatlan nőket, akiknek sorsa örökre végzetesen megvan pecsételve, mihelyt Nyéki Zoltánné hálózába kerülnek.

Nyéki Zoltánné nagyon önértékesen viselkedik a rendőrség fogdáiban. Fel van háborodva, hogy Besztercéről Váradra kísérték és a rendőrség őrizetében tartják.

Örökké zsörtölődik és méltatlankodik. Amikor az újságírókat meglátta, valósággal dühroham fogta el és feléjük rohant ökölbe szorított kezekkel:

— Majd megtanítom és magukat!

Egyelőre azonban nem igen lesz erre alkalma, mert a hurok most az egyszer nagyon szoros lett Nyéki Zoltánné nyaka körül. Baj van az Antal Piroška esetével is, — amelyről már több ízben írtak a lapok. Antal Piroškát, ezt a fiatal nagyváradi leányt azzal csalta magához Besztercére, hogy egy cukrászdában szerez állást neki. — Cukrászda he-yett! azonban egyenesen az örömtanyára került, ahol a régen bevált módszer szerint lassanként negyvenezer lei adósságot csinált „szánásadonójenei”.

Most ez mind kiállt. Szegény Antal Piroška hiába vergődött a hálóban, még csak levelet sem volt szabad írnia, szülei is csak később értesültek végzetéről.

Nyéki Zoltánné most mindenáron egyezkedni akar a Piroškával. Már szívesen elengedné követelését, sőt még ő ajánl föl huszezer lei bántópenzt, — ha visszavonja Piroška a panaszt. De most már késő. Mert a cselekményt hivatalból üldözi a törvény és különben is, úgy látszik, hogy még sok minden más is van a besztercei szalon tulajdonosnő rovására. — Ezért is egyelőre a rendőrségen tartják és folytatják ellene a nyomozást. Mára számos „üzletfelet” idézték be és nincs kizárva, hogy szenzációs letartóztatások lesznek.

Tárgyalások

Kina forradalmi kormánya és Anglia közt

Londonból jelentik: Az alsóházban Chamberlain külügyminiszter felolvasta azt az egyezményt, amelyet O'Malley angol delegátus kötött Csen-nel, a kantoni forradalmi kormány külügyminiszterével.

Csen tiltakozott az ellen, hogy Sanghaiban angol csapatok szállnak partra; O'Malley azt válaszolta, erre a tiltakozásra, hogy Anglia kénytelen fenntartani jogát állampolgárainak megvédésére.

Letartóztattak egy rendőrt egy eltűnt bicikli miatt

Még a múlt nyáron történt, hogy Popescu Constantin rendőrbiztos előállította Hám Andor vidéki fiatalembert, aki kerékpáron jött a városba, de azon sem szám, sem lámpa nem volt.

A rendőrségen a fiúval jegyzőkönyvet vettek fel, közben a kerékpár, amely a rendőrbiztos őrizetére volt bízva, eltűnt. Hám Andor többször követelte kerékpárját és miután nem tudta azt visszakapni, feljelentés tett Popescu Constantin ellen. Mitescu vizsgálóbíró a feljelentés alapján elrendelte a rendőrt letartóztatását, amelyet a törvényszék is jóváhagyott a mai napon tartott tárgyaláson.

A mai zürichi nyitás

BUKARESI 320 —

BERLIN 12325 — PARIS 2035 —
NEW-YORK 51993 PRAGA 1540'50
LONDON 252225 B.PEST 90 90
BECN 7320 MILANO 2265 —

Ma kezdődik Hágában a Spinoza-ünnep

— Az Estilap eredeti távirata —

Hágából jelentik: Baruch Spinoza az újkor egyik legnagyobb filozófusa halálának kétszázötvenedik évfordulója alkalmából Spinoza sirjánál, a hágai új templomban tegnap leleplezték az emléktáblát. A ma kezdődő Spinoza-kongresszuson ötven filozófus vesz részt, a mai idők legnagyobb nevei: belgák, németek, magyarok, angolok, amerikaiak, franciák és hollandusok.

Automobilmek és motorkerékpárok elhelyezésére alkalmas száraz

raktárhelyiséget keresünk,

lehetőleg a Piața Unirii, vagy Piața Mihai Viteazul közelében

AUTOCOMMERCE

Palatul Vulturul Negru (Fekete Sas-palota)

Montenegró hó alatt

Belgrádból jelentik:

Montenegróban két napja borzalmas hóvihár tombol.

Tegnap egy méternél magasabb újabb hó mennyiség esett.

A forgalom teljesen megbénult.

Több helységben, mely már hetek óta el van vágva és élelem-hiányban szenved, éhínség dühög.

A repülő patkó

Különös autoszerencsétlenség

Westfieldből jelentik:

Különös szerencsétlenség áldozata lett George J. Marsh sofőr. Az országúton két autót haladt egymás mögött. Az első autót Marsh vezette, míg a másodikat Robert G. Sargent sofőr.

A második autót elűző kereke egyszerre ráfutott egy az országúton heverő patkóra, fölkapta azt és nagy sebességgel lödította előre.

A patkó a harminc méter távolságban hajtó Marshot alálta el a fején. Marshnak csak annyi ereje volt, hogy az autóját fékezze és vérbeborulva rogyott össze. Azonnal kórházba szállították, ahol megoperálták.

Állapota rendkívül súlyos, az orvosok azonban remélik, hogy a repülő patkó áldozatát mégis sikerül megmenteni az életnek.

A kis Móríc hozzászokott, hogy az apja levett ruháiból kés-itenek neki kabátkát, vagy nadrágot. Egy nap, mikor az apja a borbélynál levágatja a hosszú szőrös szakállát s anélkül jön haza, éktelen sirással fogadja őt Móríc.

— Hát miért sírsz Móríc? — kérdezi az anya.

Mire Móríc eképp felelt:

— A papa levágatta a csunya vörös szakállát s most majd biztosan nekem kell azt hordanom!

Iratkozzon be a Hegedűs kotta- és kölcsönkönyvtárba

Nagyváradai Leszámitoló Bank Rt zárszámadása

Meghívó

A Nagyváradai Leszámitoló Bank Rt XXVIII. évf. rendes közgyűlését
1927. évi március 5-ik napján, délelőtt 12 órakor tartja meg Oradea-n, saját székházában, Parcul Eminescu 2, s arra a részvényeseket meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1926. üzletévről, az üzletév mérlegének megállapítása, a tiszta nyereség felosztása.

2. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság jelentéséről és a mérlegről.
3. A felmentvény megadása.
4. Három igazgatósági tag választása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Esetleges indítványok.
Oradea, 1927 január hó 22.

Az igazgatóság

Kivonat az alapszabályok 12-ik szakasából: A részvénytársaság ügyeiben megillető jogokat a részvényesek a közgyűlésen gyakorolhatják, melyen a gyűlést megelőző nap déli 12 óráig a pénztárnál — összes még le nem járt részvényeivel — letett részvénytizedek tulajdona egy szavazatra jogosít.

Tartozik

Mérleg számla

Követel

VAGYON				TEHER			
Pénzkészlet	2,815.29	29		Alaptőke			7,500.000
Pénzüstézeteknél elhelyezve	1,698.62	84		Tartalékalap*			90.000
Leszámitolt váltók			17,267.375	Bevételek			30,301.218
Jelzálogkölcsönök			306.657	Visszleszámitolás			3,595.698
Folyószámla adósok			20,421.072	Fel nem vett osztalékok			184.039
Értékpapírok			830.667	Engedményezett jelzálog kölcsönök			76.552
Ingatlanok: Emlék-tér 2. sz. kétemeletes és Mária királyné(Bémer)-tér 1. sz. egyemeletes bérházak			750.000	Almeneti tételek			507.703
Különléle aktívák			95.610	Vállalt kezességek és incassók			3,371.913
Kezességi és incassó számlák			3,371.913	Nyereség			1,120.089
Berendezés							
			47,557.215				47,557.215

* Előterjesztésünk elfogadása után 1,000,000 — lei lesz

Tartozik

Nyereség-Veszteség számla

Követel

VESZTESÉG				NYERESÉG			
Üzleti költségek és különféle kiadások			1,710.551	Nyereség áthozat 1925. évről			61.762
Adók és illetékek			562.553	Kamat és jutalék			3,034.200
Tiszta nyereség			1,120.089	Ingatlanjövedelem			297.231
			3,393.194				3,393.194

Oradea, 1926 december 31.

Pénztárnok Sántory

Igazgatóság

Elnök: General Traian Moșoiu

Victor Hodor
Keszthelyi Zoltán
Anthony L. Mendi

Dr Const. Fortunesco

Schwartz Jakab

Dr Somogyi Udön

Klein Andor vezérigazgató

Dr Nicolae Regman

Aurelian Moșoiu

Jakabffy József

Felügyelő-bizottság

Elnök: Dr Bogdan Ionescu

Gheorghe I. Iliescu
Gheorghe D. Alexandrescu
Ing. Ioan Jonica
Dr Ioan Vostinaru
Komlóssy József

FORD

KAMION TEHERAUTÓ

használt kif gástan állapotban olcsón eladó

I. Vulcan (Nagy S.)-u. 17.

GLÓRIA

Sok pénzt meg akarít, ha fűszer- és csemege-árut

Andru-cégnél

vásároja be I. C. Brătianu (Szaniszló)-utca 1. 2919-2

Gyermek kocsik, ernyők, gummiabcsók, szakszerű javítások 2368

Szöke Miklós gyermek kocsik üzemében
Piata Unirii 16.,
Saguna Kapucinus-utca sarok.

Olcsó tűzifa

száraz első osztályú cserhaszab tűzifa

m³-ért 400.- lei

Megrendelhető Népszövetségi Hangya Kath. Kör-épület)

Házhoz szállítás külön 30 lei

3233

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állást keresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jezésére külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegye-zék fel a hirdetés mel ett álló k.s számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

„MON Amie” jelígre levél van a kiadóban. 858

MIMI. Levél várja. 862

ANYUKAM. Leveled nagyon elszomorított. Rettenetes állapot. Miféle kiutrol beszélsz. Üzletem kezd megindulni. 863

MEGISMERKEDNÉNK két fess főbáten uriemberrel. „Asszony és leány” jelígre a Hegedűs hírlapirodába. 866

LAKÁS

URIEMBERNEK csinos különbejáratu szoba elsejére kiadó. Nicu Filipescu (Szarvas) sor 7. Leitner. 864

SZOBA, konyhás lakást keresek kis család részére április vagy május 1-ére. Cím: Moldova (Kálvária) utca 40. 860

TÖBB csinos egy ágyas butorozot szoba, központban azonnali fűtés, világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 438

ALKALMAZÁS

KERESEK egy mindenest. Berkes, Dimitrie Cantemir (Bözhy Ödön) utca 29.

IRODAI gyakorlatlalt bíró gyors és gépirónó állást keres. Cim Hegedűs hírlapirodában. 859

SZOBALANY elsejére ajánlkozik. Cim Hegedűs hírlapirodában. 857

MINDENES főzőnőt felvesz fiatal pár. Cim Fuchs, Cuza Voda (Szacsavay) utca 10. 867

BORBÉLY segédet, csak jó munkaeót keres. Marton, Sas-passage 868

MINDENES főzőnő jó fizetéssel felvétetik. — Németül beszélők előnyben. Fodor Imre, Saguna (Kapucinus) utca 10. 865

ÜGYNÖKÖKET részletfizetésre való eladásra felvesz Rottenberg Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 871

ROMANUL beszélő csemege segéd kerestetik. Kuntág Buffet. 869

INTELLIGENTES deutsches Fräulein wird zu 5 jährigen Knaben gesucht. Hotel Metropol Par-tier. 872

ADÁS-VÉTEL

EGY jó meneteli manicür szalon más vállalat miatt azonnal eladó. Cim a Hegedűs hírlapirodában.

KÜLÖNFÉLÉK

KÉZIBIZTOSÍTÉKRA keresek 100—120 ezer lei. Cim özv. Blum-né, A. D. Xenopol (Lakatos) utca 8. emelet, délután 3-tól. 870

2 éves fiugyermekemet örökbe adnám. Templom-tér 3. Nyár- 861

Rellei, gobelin és kelmfestést vállalatok. Sablonpapi nagy vállalatokban Str. Caragiale (Nyár- 8. sz. alatt szemben a kapuval.

Olcsó

aprított tűzifa

Hercules gőziavágógépi

Griviței (Sanc)-utca 16. sz.

3447 Telefon: 113.

Sonnenfeld Adolf-nvmda r. t.